बन्धुः श्रुतबन्धुर्विप्रबन्धर्गौपायनाः। १-३ निर्ऋतिः, ४ निर्ऋतिः सोमश्च, ५-६ असुनीतिः, ७ पृथिवी-द्यन्तिरक्ष-सोम-पूष-पथ्या-स्वस्तयः, ८-१० द्यावापृथिवी, १० (पूर्वार्धस्य) इन्द्र-द्यावापृथिव्यः। त्रिष्टुप्, ८ पङ्किः, ९ महापङ्किः, १० पङ्क्युत्तरा

प्र तार्यायुः प्रतरं नवीयः स्थातरिव कर्तुमता रथस्य। अधु च्यवनि उत्तवीत्यर्थं परातरं सु निर्ऋतिर्जिहीताम्॥ १०.०५९.०१

कतुमता- प्रज्ञायुक्तेन मनसा। रथस्य स्थाताराविव- रथस्थाविश्वनाविव। नवीयः- नवतरम्। प्रतरम्- प्रवृद्धतरम्। प्र तारि- प्रवर्धताम्। अध- अनन्तरम्। च्यवानः- च्यवमानः। अर्थं- पुनः स्वरूपम्। उत्तवीति- वर्धयति। निर्ऋतिः। परातरम्- दूरम्। जिहीताम्- गच्छतु॥१॥

सामुन्नु राये निधिमन्त्रवृतं कर्रामहे सु पुरुध श्रवांसि।

ता नो विश्वानि जरिता मेमत्तु परात्ररं सु निर्ऋतिर्जिहीताम्॥ १०.०५९.०२

सामन्- साम्नि गीयमाने सित । राये- सम्पदर्थम् । निधिमत्- निधिमयम् । अन्नम्- हव्यम् । श्रवांसि- मन्त्रान् । पुरुध- बहुधा । सु- सुष्ठु । करामहे- कुर्मः । ता- तानि । नः- अस्माकम् । विश्वानि- सर्वाणि । जरिता । ममत्तु- स्वदताम् ॥२॥

अभी ष्वर्श्यः पौंस्यैर्भवेम द्यौर्न भूमिं गिरयो नाज्रीन्।

ता नो विश्वनि जरिता चिकेत परात्रां सु निर्ऋतिर्जिहीताम्॥ १०.०५९.०३

द्योः - नभः। भूमिम् - पृथिवीम्। न- इव। गिरयः - वज्राणि। अज्रान् - मेघान्। न इव। अर्यः - अरीन्। पौंस्येभिः - वीर्येः। सु- सुष्ठु। अभि भवेम। ता- तानि। नः - अस्माकम्। विश्वानि - सर्वाणि। जरिता - जीर्णकरी। चिकेत - जानाति॥३॥

मो षु णः सोम मृत्यवे पर्रा दाः पश्येम नु सूर्येमुचर्रन्तम्। द्युभिर्द्दितो जेरिमा सू नौ अस्तु परातुरं सु निर्ऋतिर्जिहीताम्॥ १०.०५९.०४

WEBOLIM

सोम- रस । नः- अस्मान् । मृत्यवे- मरणाय । मो- मा । सु- सुष्ठु । परा दाः- प्रयच्छ । उच्चरन्तम्-नभिस चरन्तम् । सूर्यं- भास्करम् । पश्येम । द्युभिः- अहोभिः । हितः- प्रेरिता । जिरमा- जरा । नः- अस्माकम् । सु- सुष्ठु । अस्तु- भवतु ॥४ ॥

असुनीते मनौ अस्मासुं धारय जीवातवे सु प्र तिरा न आयुंः।

रार्निय नः सूर्यस्य संदृशि घृतेन त्वं तुन्वं वर्धयस्व॥ १०.०५९.०५

असुनीते- प्राणनेत्रि । मनः- चित्तम् । अस्मासु । धारय । जीवातवे- जीवनाय । नः- अस्माकम् । आयुः । सु- सुष्ठु । प्र- प्रकर्षेण । तिर- वर्धय । नः- अस्मान् । सूर्यस्य- सवितुः । संदृशि-सन्दर्शने । रारन्धि- स्थापय । घृतेन- उदकेन तेजसा वा । त्वम् । तन्वम्- शरीरम् । वर्धयस्व ॥५॥

असुनीते पुनरस्मासु चक्षुः पुनः प्राणिमह नो धेहि भोगम्।

ज्योक्पेश्येम् सूर्येमुचरेन्त्मनुमते मृळयां नः स्वस्ति॥ १०.०५९.०६

असुनीते- प्राणनेत्रि । अस्मासु । चक्षुः- दर्शनेन्द्रियम् । पुनः । घेहि - देहि । प्राणम् । इह - अत्र । नः- अस्मभ्यम् । भोगम् । घेहि । उच्चरन्तम् - नभिस चरन्तम् । सूर्यं- सवितारम् । ज्योक् - चिरम् । पश्येम । अनुमते- अनुकूले । नः- अस्मान् । स्वस्ति- मङ्गळं यथा भवति तथा । मृळय-आनन्दय ॥६॥

पुनर्नो असुं पृथिवी देदातु पुनर्चोर्देवी पुनर्न्तरिक्षम्।

पुर्नर्नः सोमस्तुन्वं ददातु पुर्नः पूषा पुथ्यां र या स्वस्तिः॥ १०.०५९.०७

नः- अस्मभ्यम् । पुनः । पृथिवी- भूमिः । असुम्- प्राणम् । ददातु- प्रयच्छतु । देवी- द्योतनशीला । द्योः । पुनः । अन्तरिक्षम् । असुं ददातु । पुनः । नः- अस्मभ्यम् । तन्वम्- शरीरम् । ददातु । पुनः । पूषा- पोषकः सूर्यः । या । स्वस्तिः- भद्रा । ताम् । पथ्याम्- धर्ममार्गगां शान्तिम् । ददातु ॥७ ॥

शं रोदंसी सुबन्धवे यही ऋतस्य मातरा।

भरतामपु यद्रपो द्यौः पृथिवि क्षमा रपो मो षु ते किं चुनाममत्॥ १०.०५९.०८

WEBOLIM

सुबन्धवे- शोभनबन्धवे। यह्वी- महत्यो। ऋतस्य मातरो- प्रकृतिनियत्या जनन्यो। रोद्सी-द्यावापृथिव्यो। शम्- मङ्गळं करोतु। यत्। रपः- पापमस्ति तत्। अप भरताम्- अपहरताम्। द्योः-हे नभः। क्षमा- क्षमामयि। पृथिवि- भूमे। ते- युवाम्। रपः- कृच्छ्रम्। मो- मा। सु- सुष्ठु। किं चन। आममत्- हिनस्तु॥८॥

अवं द्वेक अवं त्रिका दिवश्चरन्ति भेषुजा।

क्षमा चिरिष्ण्वेककं भरेतामप यद्रपो द्यौः पृथिवि क्षमा रपो मो षु ते किं चनाममत्॥ १०.०५९.०९ भेषजा- भेषजानि । दिवः- नभसः । द्वके- अश्विनोः । त्रिका- इळासरस्वतीमहीषु । अव चरन्ति । एककम्- एकं भेषजम् । क्षमा- क्षमायाम् । चरिष्णु- चरित ॥९॥

सिमन्द्रेरय गार्मनुद्वाहुं य आवेहदुशीनराण्या अनेः।

भरतामप यद्रपो द्यौः पृथिवि क्षमा रपो मो षु ते कि चनाममत्॥ १०.०५९.१०

यः। उशीनराण्याः- ओषधेः। अनः- शकटम्। आवहत्- वहति तम्। गाम्- गन्तारम्। अनङ्वाहम्- वृषभम्। इन्द्र- परमेश्वर । सम्- सम्यक् । ईरय- प्रेरय ॥१०॥

